

GUNNAR NERDRUM

Fiskergata 6

9008 TROMSØ

Telefon 958 43 304

Tromsø, 29. februar 2024

E-post:gn@gune.no

Det kongelige Forsvarsdepartement

Postboks 8126 – Dep,

0032 OSLO

Høringssvar til Forsvarsdepartementets brev til Stortinget om tilleggsavtalen med amerikanerne.

Jeg ser at det forutsettes svar på fastsatt skjema. Men jeg er dessverre så dårlig til å bruke disse nymotens greiene, at jeg tar et gammeldags brev i bruk.

Jeg er tidligere h.r.advokat, men er nå pensjonist. Jeg er medlem av NAM – «Nei til Atomdrevne Militære fartøyer i Tromsø». Men denne uttalelsen står helt for min egen regning.

Jeg vil behandle to temaer i denne uttalelsen:

- Om myndighetsoverdragelsen bare representerer et «lite inngripende tiltak»
- Spesielt om Setermoen skytefelt.

Om det første temaet, om at det var tale om en «liten myndighetsoverføring.

Jeg synes at det er tale om en stor myndighetsoverføring. Jeg har naturligvis sett på de to plenumsavgjørelsene i Høyesterett, som er nevnt i HR-2021-655-P og HR-2023-2030-P. Den første var en betenkning knyttet til det fjerde jernbanedirektiv. Den andre var den kjente ACER-saken.

Her er det amerikanske stridskrefter som gis myndighet i Norge.

Så vidt jeg leser Grunnloven § 115 er det bare «*en internasjonal sammenslutning som Norge er tilsluttet eller slutter seg til. . .*» som kan utøve de beføyelser som nå forutsettes å bli utøvet av amerikanske militære. Da faller vi tilbake på Grunnloven § 1, om Norge som et fritt og selvstendig rike.

Det betyr at Norge i det hele tatt ikke kan inngå slike avtaler. De nødvendige tvangsmessige tiltakene ville ellers være utført av norske myndigheter. Kanskje snakker vi om «lite inngripende» tiltak. Det er tale om begrensede arealer, (med unntak for Setermoen skyte- og øvingsfelt). Men med de fire arealene som allerede er godkjent, er det tale om en kraftig utvidelse.

Dette betyr at Norge ikke kan i det hele tatt inngå på avtalen.

Om det andre temaet, - Setermoen skyte- og øvingsfelt.

Det er altså tale om hele 152 km². Private eier av dette 35 %. Her sies det å være inngått en avtale i 2014. Grunneierne kan bruke området når det ikke kommer i vegen for militære tiltak.

Men så har vi reindriftssamene i Gielas reinbeitedistrikt. Her sies det å være «samdrift» mellom Forsvaret og reineierne. Men det går klart fram av notatet at Forsvaret vil måtte respektere deler av området når det foregår reinkalving, Videre er det diverse innskrenkninger som vil føre til begrensning i aktiviteten på forsommeren.

Men vil dette gjelde amerikanerne? –

Jeg stiller spørsmålet, men vet ikke svaret.

Jeg forestiller meg også at under en opphetet internasjonal situasjon som krever at de amerikanske styrkene må rykke ut.. – Vil de i så fall respektere de innskrenkningene som avtalen av 2014 gir grunnlag for?

Jeg vil tro at «nei». De vil de ikke. De militære hensyn er tungtveiende, og innskrenkningene i avtalen av 2014 vil det nødvendigvis ikke bli tatt hensyn til.

Vennlig hilsen

Gunnar Nerdrum

